

Rolnictwo w województwie śląskim w 2023 r.

26.06.2024 r.

↑ **13,3%**

Wzrost skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych r/r

W 2023 r. w porównaniu z 2022 r. odnotowano wzrost skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, ziemniaków, mleka krowiego oraz żywca wołowego, natomiast spadek skupu żywca wieprzowego i drobiowego. Wzrosły ceny skupu ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego, natomiast obniżyły się ceny pszenicy, żyta, żywca wołowego oraz mleka. W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej, owiec i drobiu, natomiast zmniejszyło się pogłowie bydła.

Produkcja roślinna

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2023 r. wynosiła 153,1 tys. ha i w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 2,3%. Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ukształtowało się na poziomie 44,6 dt z 1 ha i było lepsze niż przed rokiem (o 2,5%). Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 2,2%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami w 2023 r. oszacowano na 682,9 tys. t (2,6% zbiorów krajowych), tj. o 0,1% więcej niż przed rokiem.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 2,2%

Tablica 1. Zbiory ważniejszych ziemiopłodów rolnych

Wyszczególnienie	2022	2023	
	w tys. t		2022=100
Zboża ogółem	930,6	996,9	107,1
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	682,1	682,9	100,1
pszenica	337,0	342,0	101,5
żyto	47,1	49,1	104,4
jęczmień	86,5	87,5	101,2
owies	46,4	48,9	105,3
pszenżyto	140,3	134,8	96,1
mieszanki zbożowe	24,8	20,6	82,8
Rzepak i rzepik	75,3	83,4	110,7
Ziemniaki ^a	125,8	118,0	93,8
Buraki cukrowe	119,6	188,2	157,4

a Bez powierzchni i produkcji w ogrodach przydomowych.

Powierzchnia uprawy pszenicy wynosiła w 2023 r. 65,4 tys. ha i zmniejszyła się o 1,2% w porównaniu z rokiem poprzednim, a uzyskane plony ukształtowały się na poziomie 52,3 dt z 1 ha, tj. o 2,8% niższym od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie pszenicy było o 2,8% wyższe niż w 2022 r. Zbiory pszenicy w 2023 r. wynosiły 342,0 tys. t i były o 1,5% większe niż przed rokiem.

Uprawa żyta zajmowała powierzchnię 15,6 tys. ha, tj. o 2,9% większą niż w roku poprzednim. Plony wyniosły 31,6 dt z 1 ha, tj. o 11,0% mniej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie żyta było wyższe o 1,6% w porównaniu z poprzednim rokiem. Zbiory żyta w 2023 r. oszacowano na 49,1 tys. t, tj. o 4,4% więcej niż w 2022 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2023 r. ukształtowała się na poziomie 23,3 tys. ha i zwiększyła się o 6,1% w porównaniu z poprzednim rokiem. Plony wyniosły 35,9 dt z 1 ha, tj. o 5,9% więcej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie rzepaku i rzepiku wzrosło o 4,4% w odniesieniu do 2022 r. Zbiory rzepaku i rzepiku w 2023 r. oszacowano na 83,4 tys. t (2,2% zbiorów krajowych), tj. o 10,7% więcej niż rok wcześniej.

Uprawa ziemniaków w 2023 r. zajmowała powierzchnię 4,2 tys. ha, tj. o 6,7% mniejszą niż w roku poprzednim. Z 1 ha zebrano 285 dt ziemniaków, tj. o 0,7% więcej niż w 2022 r. Uzyskane plony ziemniaków były o 3,7% niższe od średnich plonów w kraju. Produkcja ziemniaków w województwie wyniosła 118,0 tys. t (2,1% produkcji krajowej) i była o 6,2% mniejsza niż przed rokiem.

Uprawa buraków cukrowych w 2023 r. zajmowała powierzchnię 2,5 tys. ha, tj. o 58,2% większą w porównaniu z rokiem poprzednim. Plony wyniosły 766 dt z 1 ha, tj. o 17,8% więcej od przeciętnych plonów w kraju. W skali roku plonowanie buraków cukrowych zmniejszyło się o 0,5%. Zbiory oszacowano na 188,2 tys. t (1,1% produkcji krajowej), tj. o 57,4% więcej niż w 2022 r.

W 2023 r. w województwie śląskim zebrano 47,4 tys. t warzyw gruntowych, tj. o 9,8% więcej niż w poprzednim roku. Zbiory większości gatunków warzyw gruntowych były wyższe niż w 2022 r. Wśród warzyw gruntowych, podobnie jak w poprzednich latach, najwięcej zebrano marchwi jadalnej – 20,2 tys. t (o 28,2% więcej niż rok wcześniej).

Zbiory owoców z drzew w 2023 r. wyniosły 16,0 tys. t i w porównaniu z 2022 r. były mniejsze o 9,3%. Wśród gatunków z tej grupy najwięcej zebrano jabłek – 13,8 tys. t (o 8,7% mniej niż w 2022 r.), co stanowiło 85,9% produkcji owoców z drzew.

Zbiory owoców z krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych w 2023 r. wyniosły 3,3 tys. t i w porównaniu z ubiegłym sezonem wegetacyjnym były większe o 3,7%. Największy udział w zbiorach stanowiły truskawki i poziomki gruntowe – 44,3%, których produkcja w skali roku obniżyła się o 9,9%. Wzrost zbiorów odnotowano w większości owoców z tej grupy; największy w przypadku agrestu (o 64,0%) oraz porzeczki (o 33,8%).

Skup i ceny produktów rolnych

W 2023 r. skupiono produkty rolne o łącznej wartości 2153,6 mln zł (w cenach bieżących), czyli o 432,9 mln zł (o 16,7%) mniej niż przed rokiem. Wartość skupu produktów rolnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych osiągnęła poziom 5519 zł (6629 zł w 2022 r.). Wartość skupionych produktów zwierzęcych (80,7% ogólnej wartości skupionych produktów rolnych) wynosiła 1737,1 mln zł i była niższa o 312,7 mln zł, tj. o 15,3% od uzyskanej przed rokiem. Wartość skupionych produktów roślinnych wynosiła 416,5 mln zł i w porównaniu z 2022 r. była niższa o 120,3 mln zł (o 22,4%).

W 2023 r. skupiono 129,9 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. więcej o 13,3% w porównaniu z poprzednim rokiem. Do skupu dostarczono 92,7 tys. t ziarna pszenicy, tj. o 24,7% więcej niż rok wcześniej oraz 6,3 tys. t ziarna żyta, tj. o 13,2% więcej niż w 2022 r.

Skup ziemniaków wyniósł 12,0 tys. t i był o 2,0% większy w porównaniu z poprzednim rokiem. W kraju odnotowano wzrost skupu ziemniaków w skali roku o 8,9%. Skup ziemniaków w województwie śląskim stanowił 0,7% skupu w kraju.

W 2023 r. skupiono 153,9 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. mniej niż w 2022 r. o 27,2%. Stanowiło to 2,4% skupu żywca rzeźnego w kraju. Żywca wołowego skupiono 36,3 tys. t, tj. o 3,4% więcej niż przed rokiem, żywca wieprzowego – 23,4 tys. t, tj. mniej niż w 2022 r. o 22,4%. Do skupu dostarczono 91,6 tys. t żywca drobiowego, tj. o 36,1% mniej niż rok wcześniej.

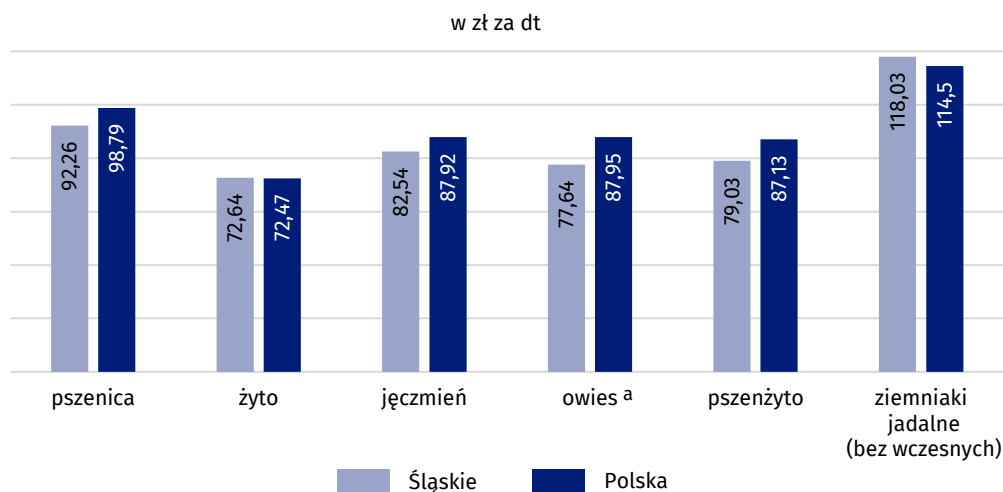
Wartość skupionych produktów rolnych w województwie śląskim w 2023 r. stanowiła 2,0% ogólnej wartości skupu w kraju

Wartość skupu żywca rzeźnego w wadze żywej w województwie śląskim w 2023 r. stanowiła 2,4% ogólnej wartości skupu żywca rzeźnego w kraju

Skup mleka krowiego w 2023 r. wyniósł 274,3 mln litrów i był o 2,3% wyższy niż przed rokiem; stanowił on 2,2% ogółu mleka skupionego w kraju.

Przeciętna cena skupu ziarna pszenicy w województwie śląskim w 2023 r. wyniosła 92,26 zł za 1 dt (w kraju – 98,79 zł) i była niższa niż przed rokiem o 37,9%. Średnia cena skupu ziarna żyta ukształtowała się na poziomie 72,64 zł za 1 dt (w kraju – 72,47 zł) i była niższa niż w 2022 r. o 39,4%. Za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono średnio 118,03 zł za 1 dt (w kraju – 114,50 zł), tj. o 17,3% więcej niż przed rokiem.

Wykres 1. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych w 2023 r.

^a łącznie z mieszankami zbożowymi.

Cena skupu żywca wołowego wynosiła 11,22 zł za 1 kg (w kraju – 10,39 zł) i była niższa w porównaniu z ceną uzyskaną w 2022 r. o 1,0%. Cena żywca wieprzowego ukształtowała się na poziomie 8,02 zł za 1 kg (w kraju – 8,35 zł) i w odniesieniu do 2022 r. wzrosła o 21,0%. Cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 5,39 zł za 1 kg (w kraju – 5,79 zł) i była wyższa w porównaniu z ceną zanotowaną w poprzednim roku o 2,7%. Za 1 l mleka krowiego w skupie płacono średnio 2,06 zł (w kraju – 2,08 zł), tj. mniej niż w 2022 r. o 10,8%.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

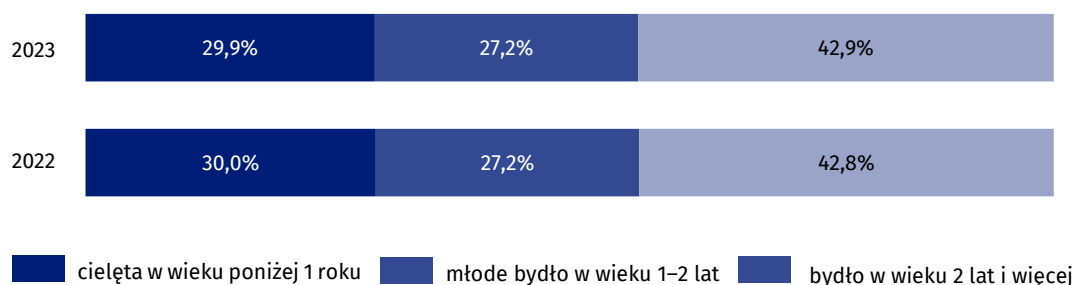
Pogłowie bydła w województwie śląskim w grudniu 2023 r. ukształtowało się na poziomie 133,8 tys. szt. i w skali roku było niższe o 0,1%. Spadek liczebności stada bydła odnotowano w grupie cielęta w wieku poniżej 1 roku (o 0,4%) oraz bydło w wieku 2 lat i więcej (o 0,1%), natomiast wzrost – w grupie młode bydło w wieku 1–2 lat (o 0,1%). Pogłowie krów liczyło 45,3 tys. szt. i w porównaniu z grudniem 2022 r. zwiększyło się o 0,5 tys. szt. (o 1,1%).

Pogłowie krów mlecznych wyniosło 42,9 tys. szt., tj. 94,7% ogólnej liczby krów w województwie i w skali roku wzrosło o 1,2%.

Liczebność stada bydła w województwie śląskim w grudniu 2023 r. stanowiła 2,1% pogłowia bydła w kraju

Wykres 2. Struktura bydła według grup wiekowo-użytkowych

Stan w grudniu

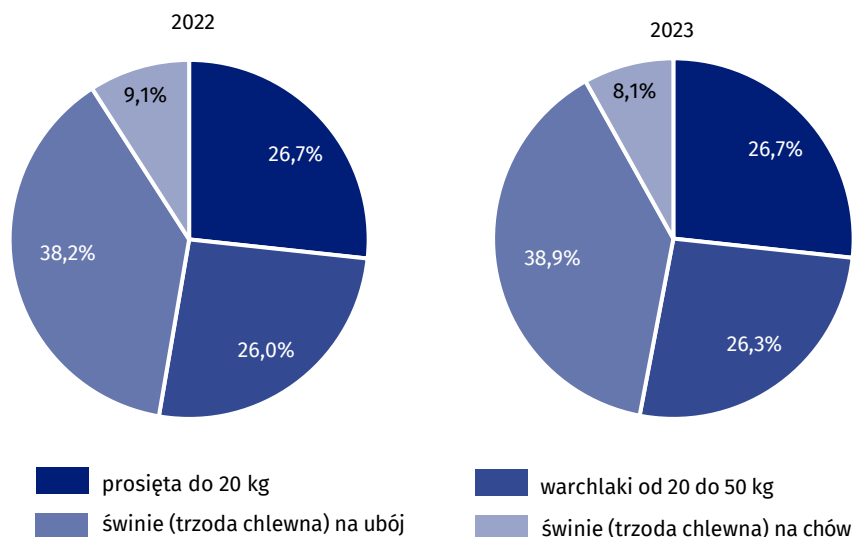

Pogłowie trzody chlewnej w województwie śląskim w grudniu 2023 r. liczyło 187,3 tys. szt. i w porównaniu ze stanem w grudniu 2022 r. wzrosło o 25,6 tys. szt. (o 15,8%).

W strukturze pogłowia świń największą grupę stanowiła trzoda chlewna na ubój w wadze 50 kg i więcej, która liczyła 72,9 tys. szt. (wzrost o 18,2% w porównaniu z grudniem 2022 r.). Stado prosiąt o wadze do 20 kg liczyło 50,0 tys. szt. (o 15,7% więcej), a stado warchlaków – 49,3 tys. szt. (wzrost o 17,1%). Najmniejszą grupę stanowiło stado świń na chów o wadze 50 kg i więcej, które w grudniu 2023 r. liczyło 15,0 tys. szt. i w porównaniu z grudniem 2022 r. wzrosło o 0,3 tys. szt. (o 2,4%), w tym loch – 14,6 tys. szt. – wzrost o 0,2 tys. szt. (o 1,9%).

Wykres 3. Struktura trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych

Stan w grudniu

Pogłowie owiec w grudniu 2023 r. liczyło 15,5 tys. szt. i w skali roku zwiększyło się 1,9 tys. szt. (o 13,8%), w tym prawie 40,6% pogłowia owiec ogółem stanowiły maciorki (6,3 tys. szt.).

Liczebność stada drobiu w grudniu 2023 r. ukształtowała się na poziomie 7086,9 tys. szt. i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 707,7 tys. szt. (o 11,1%). Drób kurzy stanowił 96,9% pogłowia drobiu ogółem i liczył 6870,7 tys. szt. Udział województwa śląskiego w krajowym pogłowie drobiu ogółem w grudniu 2023 r. wyniósł 3,2%.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Udział trzody chlewnej województwa śląskiego w krajowym pogłowie tych zwierząt w grudniu 2023 r. wyniósł 1,9%

Liczebność stada owiec w województwie śląskim w grudniu 2023 r. stanowiła 5,1% krajowego pogłowia

Opracowanie:

Urząd Statystyczny w Katowicach

Dyrektor Grażyna Witkowska

tel: 32 779 12 48

Rozpowszechnianie:

Informatorium Statystyczne

tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

 katowice.stat.gov.pl

 [@Katowice_STAT](#)

 [@StatKatowice](#)

Powiązane opracowania

[Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2023 r.](#)

[Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego 2024](#)

[Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 4/2023](#)

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[Użytki rolne](#)